

Kristus nousi kuolleista,
kuolemalla kuoleman voitti
ja haudoissa oleville elämän antoi. virsi 90

kuva: Tuulikki Tamio, Aitolahden kirkon krusifiksi

MITÄ SINULLE KUULUU?

teksti: Jyrki Pikkarainen, kuva: seurakunnan arkisto

Välillä kysymys "Mitä sinulle kuuluu?" tulee ohitettua pikaisesti ja ohimennen vastaamalla "Ihan hyvää" tai "Mitäpä tässä". Tapaaminen voi edetä kevyen jutustelun merkeissä, mutta, jos tilanne on sopivan rauhallinen ja kysyjä on vilpittömästi kiinnostunut siitä, mitä minulle tänään kuuluu, voi kysymys avata antoisan keskustelun.

On hoitavaa, kun keskustelukumppanilla on aikaa minua varten. Näen hänen kehonkielestään ja ilmeistään, että hän kuuntelee rauhassa ja kiinnostuneena. Pienet nyökkäilyt ja "Mmm"-äännähdykset osoittavat, että hän myötäelää kertomukseni mukana. Hän rohkaisee minua kertomaan lisää, vaikka minulle tulee juttuuni välillä mietintätauco. Hyvä kuuntelija ei käytä luovaa taukoa hyväkseen, kääntämällä huomion itseensä, vaan antaa aikaansa ja läsnäoloaan. Tällainen palveleva kuuntelija osaa kiteyttää minun kertomat asiat omin sanoin ja saan kokemuksen, kuinka hyvältä tuntuu, kun tulen kuulluksi itse tarkoittamallani tavalla. Hyvän kuuntelijan huomaavaisuus hoitaa minua ja antaa vahvan yhteisyyden tunteen.

Kun keskusteluhetki on rauhallinen ja kiireetön, voivat osat vaihtua. Minä voin puolestani kuunnella ja eläytyä kumppanini tarinaan. Huoli puolittuu ja ilo kaksinkertaistuu!

Hyvä syvälinen keskustelu ystävien kesken on antoisaa ja tutustumisen toisen elämäntilanteeseen vahvistaa ystävyyttä ja jopa lisää elämässä tarvitsemiamme selviämisen ja toivon ajatuksia. Tarvitsemme jokainen kokemusta siitä, että meillä on turvallisia luotettavia ihmisiä ympärillämme ja tavoitettavissa.

Kulman Pappapiirissä keskustellaan parittomina maanantaina klo 12-13.30

Seurakunnan seniorityössä tahdomme tarjota mahdollisuuksia tapaamisille ja keskusteluille. Senioripäivät kokoontuvat viikoittain kolmessa toimipisteessä: ma klo 10 Kauksun Kulmassa, ti klo 10 Linnainmaan srk-keskuksessa ja ke klo 10 Suorakuntatila Auneksessa. Joka toinen viikko kokoontuu lisäksi Atalan Etuovi ja Kulman Pappapiiri. Näiden lisäksi monet aikuistyön ryhmät ja kirkkojen jumalanpalvelukset kokoavat yhteen tapaamaan toisia seurakuntalaisia. *Sillä missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellään, Matt 18:20.*

Joskus voimme kokea, että tällaista tukiverkkoa ei ole ja silloin seurakunnan seniorityön kautta löytyvä kotiystävä voisi toimia keskustelukumppanina. Kotiystävän kanssa voi keskustella monenlaisista aiheista, joista sinä tahdot keskustella. **jatkuu ->**

Ohessa on lista sanoja ja lauseen alkua, joiden avulla voit miettiä, mitkä olisivat itsellesi merkittäviä tai toivottuja keskustelunaiheita. Rohkaisen sinua! Voit vaikka kirjoittaa nousevia ajatuksiasi muistiin paperille ja voit ottaa ne sopivan tilaisuuden tullen puheeksi hyvän keskustelukumppanisi kanssa. Kuka hän lieneekään?

- Pidän.. En pidä.. Haaveilen.. Toivon.. Pelkään.. Suren..
- Minulle on tärkeää.. Mieluisat asiani.. Mieluisat paikkani..
- Vointini mukaan pyrin.. Iloa elämäni tuo.. Luonteeltani olen..
- Lempiruokani.. Lempieläimeni.. Perhesuhteeni.. Ystäväni..
- Merkittävät elämän tapahtumat.. Jos en pelkäisi, niin..

Messukylän seurakunnan seniorityö

Olemme sinua varten, ota yhteyttä.

**Tavoitat meidät yhteisestä
puhelinnumerosta 03 219 0009.**

On tilanteita, jolloin emme pysty vastaamaan puheluun, mutta voit silloin sanella puhelinvastaaja viestin kuunneltuasi oman soittopyyntösi. Soittopyynnön jättävälle diakoni Arja Hilliaho, Janne Kankainen tai Jyrki Pikkarainen soittaa takaisin päin, kun se on heille mahdollista.

Seurakunnan diakoni, pappi tai vapaaehtoistyöntekijä voi keskustella kansasi puhelimesta tai vieraila luonasi. Aiheita voi olla monenlaisia, keskustelemme sinun toivomasta aiheesta. Vierailu voi olla kertaluonteinen tai muutaman tapaamisen jakso.

Halutessasi sinun on mahdollista saada vapaaehtoinen koulutettu kotiystävä, joka vierailee luonasi säännöllisesti tai ulkoilee kansasi.

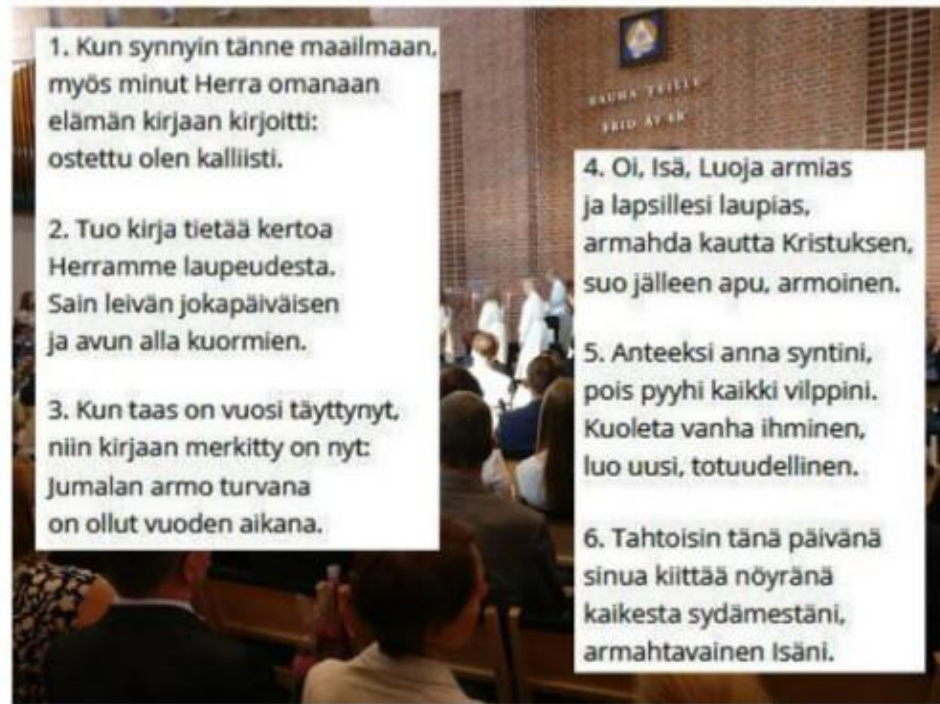
1 Jussin jutut

Huhtikuun kirjeessä jututetaan kättilönä toiminutta **Tuula Syväniemeä** ja jalkinetyöntekijä **Ahti Lehtikangasta**.

Tuula kävi erikoisen keskikoulun Aitoossa. Lukuvuodessa oli kolme osiota. Syksyllä ja keväällä puolet koulupäivistä täyttyi kotitalouteen kuuluvasta opetuksesta, toinen puoli oli normaalia keskikoulua. Talvijakso oli normaalia koulunkäyntiä. Kättilön ura työnä oli mieluista. Eläkeikaan sisältyi myös puolison sairastuminen ja omaishoito.

Ahdin kotona tottuivat siihen, että Ahti kävelemään oppineena meni naapurin hevoshakaan silittelemään ja taputtelemaan hevosia. Niitä oli aina kolme tai neljä. Vanhempien kuoltua oli harkittava tulevaisuutta. Pienen maatilan hoito vaiko ansiotyö? Elämänura kulkeutui kenkätehdastyöhön.

Siiionin virsi 173

Tuula Syväniemi - ensi parkaisut ja ilot

2

Tuula Syväniemeä vuosikymmenet kättilönä ovat ilahduttaneet monen ihmisen syntymisen ihmeet ja synnyttämisen jälkeiset äitien ilot.

Luopioisten Aitoossa syntynyt Tuula juuri valmistuneena kättilönä. Työuraa kertyi 37 vuotta. Hän on ollut pirteänä eläkeläisenä yli 20 vuotta.

Viitasen seitsenlapsisen perheen isä oli pienviljelijä. Hän joutui lisäksi käymään ansiotöissä. Talvisin isä

teki metsätöitä ja kesäisin hän autteli naapureita. Kotona touhuava äiti oli kodin hengetär. Toiseksi nuorin, Tuula, kertoo, että perheessä oli lämmin ilmapiiri.

Tuulan opintie alkoi Aitoon kansakoulussa (7 luokkaa) ja jatkui Aitoon kotitalouskeskikoulussa (4 luokkaa). Jälkimmäinen sisäoppilaitoksena toimiva koulu oli yksityinen. Sen lukuvuodet olivat normaalia pidempiä ja kesäloma puolet tavallisesta. Siksi riitti neliluokkaisuus. Talvisin opiskeltiin päivät tavallisia oppikouluaineita, syksyllä ja keväällä vain aamupäivät ja iltapäivisin paneuduttiin käytännön oppeihin, kuten maatalouteen, puutarhan- ja kodinhoitoon sekä keittiö- ja ruokala-asioihin. Keskikouluajalta Tuula sai elinikäisiä ystäviä.

Tuulan ammattiin valmistuminen tapahtui kaksivuotisissa opinnoissa Helsingin kättilöopiston upouusissa tiloissa. Tuore kättilö hakeutui Tampereelle juuri valmistuneeseen keskussairaalaan. Elämän kuvioihin tuli ylitorniolainen **Uljas**. Tuulan sukunimeksi tuli **Syväniemi**. Turun yliopistossa maisteriopinnoissa oleva Uljas kutsui perheensä Turkuun. Siinä vaiheessa perhe oli rikastunut tyttärellä. Turussa Tuula pääsi töihin kaupunginsairaala Heidekenin synnytysosastolle.

Uljas oli opiskellut mm. kouluhallintoa. Sen myötä työmaaksi hänelle tuli peruskoulun valmisteluasiat lääninhallituksissa. Työn vuoksi perhe myös muutti. Mikkeli ja Hämeenlinna olivat pidempiaikaisia asuin-

3 paikkoja. 20 vuotta Tuula työskenteli Hämeenlinnan keskussairaalassa, josta pääsi vuonna 2000 eläkkeelle, ja kotipaikaksi tuli Tampere. Vaikka Tuula oli rakastanut synnytyshuoneissa ja -osastoilla tapahtunutta työtään, hän totesi, että kolmivuorotyö oli raskasta. Siksi hän ei enää halunnut eläkeläisenä jatkaa kättilönä edes tilapäisesti.

Eläkeajan seesteisyydelle tuli pikkuhiljaa varjoa. Uljaksen muisti alkoi huonontua. Yhä enemmän tämän sairaanakin kiltin miehen hoitamia asioita tuli puolison vastuulle. Kymmenen vuotta sairaustilanne vallitsi. Viimeisen vuoden Tuula oli omaishoitajana. Siltä ajalta hän painottaa: Kun hoitotarvetta alkaa ilmetä, niin hakeutukaa omaishoitajiksi. Pitäkää myös lakisääteiset vapaanel! Tuula on ollut leskenä kahdeksan vuotta. Myönteistä Tuulaa ilahduttavat kaksi tyttäretä, kolme lapsenlasta ja yksi lapsi seuraavaa polvea. Senioripiiri ja ystävät ovat myös tärkeitä hänelle.

Ahti Lehtikangas - hevoset ja kengät

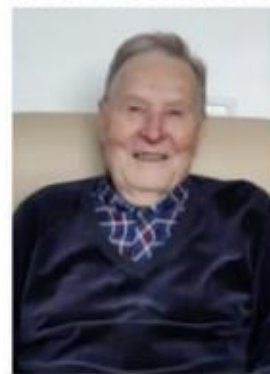
Jalkinetyöntekijänä elämäntyönsä tehnyt Ahti Lehtikangas syntyi Lappajärvellä kahdeksanlapsisen perheen nuorimpana. Jo pikkupojasta hevoset ovat olleet erittäin tärkeitä. Hän on tykännyt hevosista.

Kotina oli pieni maanviljelystila, joka tuotti kotiin elämiseen eväitä. Isä oli kysytty kirvesmies. Ahti 4,5-vuotiaana menetti äitinsä. Syöpä vei. Joku sisarista hoiti äidiltä jääneitä tehtäviä. Jo 12-vuotiaasta Ahti hoiti peltotyöt ja sisarensa kanssa heinänteon ja viljankorjuun. Isä sairasti. Tämän kuollessa Ahti oli 16-vuotias.

Jos kotona oli yleensä yksi hevonen, niin läheisessä naapurissa oli aina kolme tai neljä. "Kuulemma, kun kävelemään olin oppinut, olin mennyt aina naapurin hevoshakaan silittelemään ja taputtelemaan hevosia. Olin kesät aina niiden luona. Vanhemmat ihmiset kauhistelivat", Ahti kuvaili. Haettiin usein kotiin. Jo kohta hän oli hevossaassa.

Koululaisena Ahdin oli määrä koulupäivän jälkeen hakea maitotonkat maitoauton reitin varrelta. Yht'äkkiä hevonen pelästyi jotakin. "Se lähti painamaan täyttä laukkaa niin lujaa kuin se ikänä pääsi. Kohta tampin

nappula irtosi ja aisan pää oli vapaana. Kuin jokin olisi sanonut, että 4 mee sinne kärryn perälle. Aisat nousivat ylöspäin. Meno tapahtui yhden aisan varassa", Ahti kertoo. Näin juoksu mahdollistui, kunnes vastamäessä tuli tiessä routimisen jälkeistä sitkeää savea jarruttamaan. Kulku pysähtyi. Hän rauhoitteli hevosta.

Aidanseipästä löytyi tampin uusi kiinnike.

Toisen kerran ukkosti. Paukkui jo lähellä. Ahti oli juuri riisunut hevosen aisoista ja oli jonkun metrin taluttanut. Suitset kiristyivät. Hän vilkaisi taaksensa. Hevonen oli polvillaan, mutta hypähti ylös. Kun isä myöhemmin tarkasti kärryjä, hän huomasi säleitä irronneen eri osista kärryä. Lisäksi kärrystä meni pellolle salaman kyntämä vako. Olipa Ahdilla ja hepalla varjelusta! Muutama muukin hevosjuttu olisi, mutta kertokoon hän itse, kun tapaatte.

Isän kuoleman jälkeen Ahti arvioi tilannettaan. Pari sisarta oli työssä kenkätehtaalla Orivedellä ja kutsuivat häntä sinne. Puntarointi kotitilan ja ansiotyön välillä helpokosti kääntyi jälkimmäiseen vaihtoehtoon. Kengänteossa on useita työvaiheita, joista Ahdille tuli syrjähöylääjän tehtävä. Anturoita ja korkoja täytyi reunoilta höylätä. Toinen laji oli eteenveto, jossa päällinen pingotettiin lestin päälle. Monissa kenkätehtaissa hän ehti työskennellä lähinnä Tampereella. Ammattiopissa Ahdilla on ollut monia luottamustehtäviä, kuten toimiminen luottamusmiehenä. Eläkkeelle hän jäi 1996.

Maisansalon kesämökki on ollut perheelle tärkeä. Puutöitä Ahti on tehnyt, kaksi könninkelloakin, parisängyn ja paljon lahjoitettavia matkapuhelintelineitä. Kaukajärven eläkekerhossa hän on osallistunut seniorien moninaiisiin puuhiin sekä myös toiminut luottamustehtävissä. Ruska- ja ulkomaan retkiä hän on muiden kanssa järjestellyt. Myös seurakunnan pappapiirissä Ahti käy. Kävelyä hän on myös harrastanut.

Aktiivisesti toimineen leppoisan Ahdin puoliso on nurmolaisia. Lapsia heillä on yksi, lapsenlapsia kolme ja seuraavaa polvea viisi.

Kaikki luettelossa olevat kaupunginosat on sijoitettu sanasokkeloon.

Ovat vaakariveillä molempiin suuntiin, pystyriveillä samoin sekä vinosti alas.

S	K	A	L	E	V	A	N	R	I	N	N	E	T	S	Y	P	Ö	Aakkula	Ruotula
X	O	C	Z	I	M	E	I	N	N	Ä	V	Ä	T	N	E	L	M	Atala	Rusko
A	R	S	I	K	F	G	M	U	U	S	I	K	Y	L	Ä	D	U	Hakametsä	Taatala
O	K	A	M	B	A	H	V	I	I	S	I	M	A	T	O	Ä	O	Hankkio	Turtola
R	I	K	H	O	L	V	A	S	T	I	A	B	L	Y	K	L	T	Haukiluoma	Uusikylä
A	N	I	A	V	N	A	X	K	M	Ö	L	Y	T	Ä	S	Ä	I	Holvasti	Veisu
A	M	U	U	U	H	M	E	K	A	N	A	A	K	K	U	L	A	Huikas	Viiala
S	Ä	H	K	O	F	I	Ä	S	B	M	R	O	V	E	R	U	L	Jokipohja	Vuohenoja
Y	K	R	I	H	A	N	K	K	I	O	E	L	E	R	U	K	A	Kalevanrinne	
V	I	L	L	E	N	E	U	V	I	E	S	T	I	L	O	O	K	Korkinmäki	
K	A	L	U	N	A	U	Q	A	G	F	O	R	S	T	T	N	S	Lappi	
S	L	A	O	O	K	S	A	N	A	B	R	O	U	Ä	U	M	A	Lentävänniemi	
F	I	L	M	J	A	W	L	O	G	X	A	D	W	Y	L	Ä	L	Lukonmäki	
S	P	A	A	A	K	J	O	K	I	P	O	H	J	A	A	K	A	Muotiala	
A	P	T	I	F	A	R	T	N	M	B	C	W	F	I	F	I	T	Osmonmäki	
P	A	A	H	D	E	Q	R	A	S	T	M	U	S	W	I	R	A	Pappila	
I	P	P	A	L	R	A	U	T	A	H	A	R	K	K	O	A	A	Rautaharkko	
R	O	S	T	R	I	S	T	I	N	A	R	K	K	U	X	C	T	Ristinarkku	